

מידע משתמשים אחר כך והופכים לידע, כלומר, קובעים את האסטרטגיה של החברה. הגלימה יכולה לשמש כבסיס רחב להצלבות מידע שייצרו אחר כך את פעילות הפגיון הממוקדת. הגלימה מייצגת את שלב קביעת האסטרטגיה מבוססת איסוף המידע והעברתה לשלב הטקטי המיוצג על ידי הפגיון.

הפגיון

הפגיון הוא סכין קצרה מאוד שאפשר להשתמש בה מטווח קרוב בלבד, בקרבות פנים אל פנים (ק"פ"פ). הפגיונות הראשונים הופיעו בתקופת הברונזה, כבר באלף ה-3 לפנה"ס, עוד לפני החרב, שהתפתחה מפגיונות מוגדלים. פגיונות היו בשימוש גם בידי כל אדם שהיה זקוק לנשק להגנה עצמית שקל להסתירו ולשאתו. הפגיונות היו קלים וזולים יחסית לחרב וקטנים בהרבה ממנה, לכן היוו נשק מצוין למתנקשים ופשוטי העם. ביחידות הקומנדו משתמשים היום בפגיון שלהבו חד מצדו האחד ומשונון מצדו השני, הנקרא "סכין קומנדו", פגיון רב-תכליתי המיועד להישרדות

בשטח, אך גם לתקיפה שקטה והגנה עצמית. למעשה, פגיונות דו שימושיים משמשים גם את הארגון הממוקד בפתרונות מיידים שמטרתם לא רק "חיסול נגעים" אלא גם כשלב מתקדם של האסטרטגיה בבניית כוח פרוץ (מכירות? מבצעים? יישום מחקרים? פרסום? קד"מ?). יתרונות הפגיון הם: הוא קל, קטן להחזקה ולכן גם קל להסתרה, מיועד לתקיפה שקטה ולהגנה עצמית כאחד. הפגיון מתקן נזקים מקומיים וממוקדים, מידי ומיהר. בפגיון מטפלים באופן יסודי במטרה אחת בכל פעם. לכן הפגיון הוא השלב הטקטי בלחימה, ואינו רואה את התמונה הכוללת. הוא המוציא לפועל של תוצרי האיסוף והמחקר. הוא מייצר נוכחות מיידית במקום שבו הוא נדרש לפעול. הפגיון הוא הנדוס חברתי בהתגלמותו. הוא היכולת להשתמש במידע הנאסף ולייצר תקיפה כלשהי למטרה,

חיובית או שלילית - כנגד יריבים, אבל באופן מאוד ממוקד וודאי. התו"ל (תורת לחימה) של הפגיון כולל בתוכו גם את הרומח. הרומח משמש למטרות מרוחקות שאינן בהכרח נמצאות בק"פ"פ, כמו הפגיון. זהו ענף משנה של הפגיון, ומטרותיו ויתרונותיו שונים ועילותו מוגבלת לטווחים ארוכים בלבד. הרומח משמש בעיקר לקרבות רכובים. באנלוגיה לעולמנו אנו, משמש הרומח לפגיעה במטרות לטווח הארוך, מורכבות יותר, באמצעים מתוחכמים יותר, ובמטרה לנצל יתרונות שטח שיתאימו לארגון לאורך זמן, תוך כדי שהן מייצרות השפעה ארגונית ארוכה (מכירות לתקופות מיתון או משבר, הוצאה לפועל של אסטרטגיית איסוף המנצלת חולשות של מתחרים עסקיים ועוד).

המגן

המגן העתיק הוא מעין לוח עבה, המוחזק ביד ומיועד לבלום התקפות אויב. על הלוח האוחז במגן היה לכוונו כך שיבלום את ההתקפה. מגן טוב יכול לבלום את רוב סוגי ההתקפות ברוב כלי הנשק. המגן הוא אולי החלק החשוב והעתיק ביותר בשריונו של הלוחם. יתרונותיו: הוא משמש להגנה עיקרית מפני המכות היותר קשות של היריב, ביכולתו לעצור כמעט כל מכה, פרט למכת רומחו של אביר המסתער במלוא המהירות, או מכת גרזן כבד במיוחד.

לעומת השריון, שעסף את הלוחם והגן עליו בלבד, המגן יכול היה לשמש גם להתקפה. המגן המודרני של לוחמת הסייבר הוא אותו גורם שהלוחם הסמוי נושא על עצמו ושומצע עבורו (הארגון) שתי מטרות מנוגדות אך משלימות זו לזו. האחת, Deciphering - הטעיה, מיסוך

ויירוט מידע שעלול היה להיאסף על ידי היריב, מסירת מידע כוזב, דיסאינפורמציה וניהול לוחמת מידע, על מנת לערפל ולבלבל את שורות האויב. השנייה - מיגון עצמי. במילים מסחריות, הצבת מיגון ממוקד על העסק הפרטי שלך נגד חדירת פגיונות של אחרים, משמע - ביטחון שדה ואבטחת מידע.

בתקופות משבר, מרגלים יכולים גם לשמש אמצעי לגניבת טכנולוגיה ולחבל באויב בדרכים שונות. סוכנים נגדיים יכולים "להאכיל" את המידע הכוזב. המגן מהווה את המרכיב בלחימה, שבו עוסקים בהגנה על סודות חשובים מקומיים וכן מניעת ניסיונות חתרנות.

במקרים רבים, מיידטים מרגלים המספקים מידע כוזב מידע הנופל לידיים זרות - או על ידי חיסול ממוקד, השמדת תאים, או במקרים מורכבים בהם לא ניתן להשמיד חומר; צילום והעברתו אל הגוף המפעיל במטרה ללמוד מהו, לשנות ולהחליפו במידע חדש ועדכני תוך בקרת נזקים על החשיפה שנתגלתה. אלו הן פעולות הגנה קלאסיות שהינן מתפקדיהם העיקריים של לוחמי המידע שבשטח.

הבנת התפקידים של כלי הלחימה המרכיבים את הלוחם - גלימה, פגיון ומגן מאפשרים להבין את החשיבות של כל כלי ביצירת יתרון על האויב. התלות של הלוחם בכל אחד מהכלים, מגבירה את החשיבות בהבנת השימושים הנכונים של כל רכיב בהתנהלות הלוחם.

שילוב שלושת הכלים

שלושת מרכיבי הלחימה משלבים למעשה את מה שמנהל מודיעין תחרותי טוב צריך לעשות בארגונו. תכנון אסטרטגי מבוסס איסוף מידע מחובר (כלומר, שימוש כוון בגלימה), מאפשר שימוש טקטי יעיל בפגיון, יחד עם מרכיב ההגנה וההתקפה באמצעות המגן. המיגון וההסחה - שמטרתם היא לאפשר את ההוצאה לפועל של האסטרטגיה והטקטיקה כאחד, תוך מיגון נקודתי על הארגון עצמו מפני תקיפה אפשרית ותוך מיסוך; ערפול והטעיה של הצד שכנגד באשר למטרות אמיתיות, יעדים מדויקים ועוד; הניהול האסטרטגי (הכולל מודיעין תחרותי, הגלימה) והוצאתו לפועל ברמה הטקטית (הפגיון), תוך כדי ניהול ההגנה על הארגון (מגן) - כל אלה מאפשרים ניהול נכון של התחרות והתמודדות עם האיומים וההזדמנויות העסקיות. תקיפה או הגנה מול מתחרים בפעולות קצרות טווח (פגיון), או ארוכות טווח (רומח), אינן יכולות להתבצע ללא הגלימה (המודיעין התחרותי והתכנון האסטרטגי) והמגן (ההגנה, ההסוואה, ואפילו התקפה בשונה מהשריון).

הבנה זו של שימושים ממוקדים בכל אחת מהפונקציות בארגון (ההנהלה והמודיעין, המו"פ), המחלקות (מכירות, שיווק ותפעול) ומחלקת ביטחון השדה, המאפשרת את הניהול המשותף, מעלה את חשיבות הראייה הכוללת של איש המודיעין תחרותי בהספקת המידע באופן מעובד ומותאם והפיכתו לשימושי. מידע שנאסף ואשר לא יודעים כיצד להשתמש בו (בפגיון ובמגן) - הופך להיות חסר ערך ואף מטעה.

*** ענב נגד גלילי, מומחית בניהול אסטרטגי מקוון לחברות וארגונים מאז 2002. בעלת MA בדיפלומטיה ומדיניות חוץ, עם התמחות במסחר תאגידי בינלאומי. לימודי MBA והתמחות בשיווק במערכות מורכבות. יועצת בכירה בתחום.**

ענת קלומל, מידענית ויועצת למודיעין עסקי תחרותי. M.A לימודי ביטחון ו-M.A לימודי מידע. דוקטורנטית בחוג ללימודי מידע באוניברסיטת בר-אילן. מרצה ומרצה מקצועית "קורס הכשרת מידענים" באוניברסיטה הפתוחה, במרכז אקדמי פרס ובבית הספר הגבוה לטכנולוגיה. מנהלת אתר www.bar-orijan.com

